

Bruggen bouwen, werelden verbinden

In 2020 ontstond bij Nienke van Bezooijen, Asha Lalai, Daphne Laan en Scilla Elworthy het idee van een *Peace Summit*. Er kwam een mooi programma. Door corona ging het niet door, met op de website de boodschap 'tot nader order uitgesteld'. Dit jaar uit het niets kocht iemand uit Amerika opeens een kaartje. Scilla, drie keer genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede, gaf aan 'als het dit jaar gaat gebeuren, ben ik erbij.' De initiatiefnemers kwamen opnieuw bij elkaar en zeiden: 'We gaan samen aan de bak, we gaan ervoor!'

Op 21 september, Internationale Dag van de Vrede, brengt het evenement **Building Bridges, Connecting Worlds** de dromers en de doeners van en voor een betere wereld samen op Paleis Soestdijk.

DOOR: DAPHNE LAAN

Zoals Nelson Mandela stelde: 'De tijd is gekomen om in ons hart en onze geest te accepteren dat vrijheid ook verantwoordelijkheid met zich meebrengt.' Vanuit verschillende werelden waarin ieder van ons leeft – business, educatie, *peacebuilding*, technologie, gezondheid, kunst en muziek – zoeken en bouwen we samen in de ruimte tussen deze werelden vanuit connectie en creativiteit. Het ligt niet in onze persoonlijke macht om een oorlog te beëindigen, maar we kunnen allemaal een verschil maken. Onze 'why' is om de toekomst van onze kinderen en hun kinderen en die van hen te beschermen. Maar om impact te maken hebben we elkaar nodig en is het van belang dat we samen bruggen bouwen.

Tijdens de lockdown hebben we ervaren dat we met elkaar verbonden zijn. Wat gebeurt er als je de kracht van verbinding inzet voor iets goeds? Alleen ga je snel, maar samen kom je verder. Waar werelden en mensen met elkaar verbinden, gebeurt er iets: je voelt de energie, ervaart vreugde en durft de moed te verzamelen om patronen los te laten. Nieuwe mogelijkheden ontstaan wanneer je voortbouwt op elkaars ervaring. De schrijver en epidemioloog Kucharski schreef het boek *Viraal* over besmettelijkheid in het algemeen. In een interview in *Vrij Nederland* zegt hij: 'Het is wonderlijk om te zien hoe anders mijn boek nu wordt gebruikt. Veel van de dingen waar we om geven, hebben te maken met iets dat zich van de ene persoon naar de andere, of bijvoorbeeld het ene bedrijf naar het andere verspreidt.' Dat geldt niet alleen voor schadelijke dingen zoals ziekten, desinformatie en computervirussen, maar ook voor innovaties en waardevolle culturele gebruiken. Ook die hebben, net als het coronavirus, een reproductiegetal waardoor iemand een bepaald aantal anderen 'besmet'. Vanuit de wetenschap wordt wat eerder onzichtbaar leek ook inzichtelijk gemaakt en benoemd, bijvoorbeeld door Otto Scharmer: 'De huidige crisis van ons mondiale systeem wordt gezien als een mogelijkheid om samen een generatief sociaal veld te creëren. Voor deze transformatie is een verschuiving nodig naar de innerlijke plek van waaruit een systeem opereert, met open geest, open hart en open wil.'

Het experiment dat wordt aangegaan met Building Bridges is om het negatieve om te draaien naar het positieve. Dit doen we door te accepteren en gebruik te maken van

wat er is, en om er samen met onze menselijkheden – waarden, behoeften, deugden, kwaliteiten, vaardigheden, kennis en kunde – iets van te maken. Deze kwaliteiten zijn bouwstenen waarmee we samen een brug kunnen bouwen. Omdat *The Optimist* met de 200ste editie iets te vieren heeft, hangen we graag symbolisch wat vlaggetjes op met dit evenement.

'We hebben elkaar nodig om impact te maken.'

Vrede en verbinding

Vrede is multidimensionaal: het gaat om vrede of connectie met jezelf, de ander en de wereld om je heen. Verbinding is volgens schrijfster Brené Brown de energie die bestaat tussen mensen wanneer zij zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Het gaat om kunnen geven en ontvangen zonder oordeel en om het ontlenen van steun en kracht aan de relatie. Volgens vredesopbouwer en initiatiefnemer van Building Bridges Scilla Elworthy maakt innerlijk werk ons externe werk effectiever. 'Wij streven ernaar om een groep van toekomstige leiders te creëren, die een krachtig voorbeeld geeft van hoe goed leiderschap leidt tot duurzame wereldvrede en welvaart. Dat is de *business case* voor vrede', luidt de drijfveer van Elworthy.

Ook Martin van der Meulen, oprichter van Ai-opener, werkt vanuit deze basis: 'Mijn ervaring is dat zelfverbinding de basis is voor elke verbinding.'

Mede-initiatiefnemer Nienke van Bezooijen geeft aan dat bruggen bouwen begint met luisteren, op die manier krijgt verbinding een echte basis. Vrede staat echter vaak ver van ons bed.

Een voorbeeld hiervan zien we in Be a Nelson van Ilco van der Linde. In zijn boek tekende hij verhalen op van moedige mensen. Dit zijn *changemakers* vanuit de hele wereld: niet alleen bekende artiesten die zich inzetten voor vrede, maar ook onbekende krachten achter de schermen, zoals vrijwilliger Roland die al 27 jaar het bouwwerk doet voor Bevrijdingspop, de hiv-positieve Anne die langs scholen toert voor Dance4Life en de jon- »

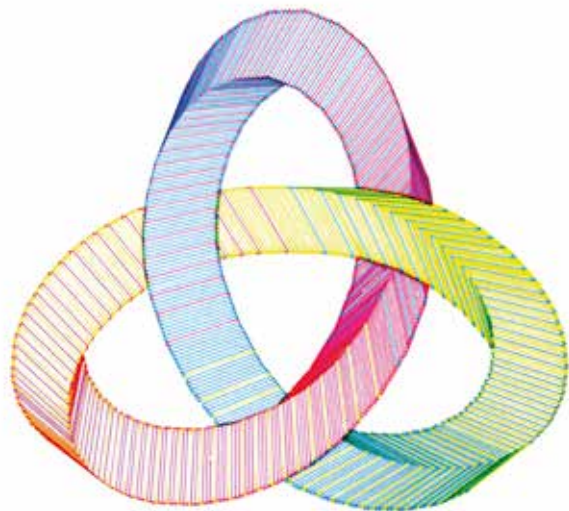
'Vrede maakt ons veerkrachtig.'

ge Nepalees Santosh die met MasterPeace de slachtoffers van de aardbeving ondersteunt. Dit geeft hoop, zicht op verandering en inspiratie om de mouwen op te stropen: idealisme werkt. Mandela kennen we allemaal. Maar ooit was hij een onbekende Nelson. Een jongen die ook onverschillig had kunnen zijn, weg had kunnen kijken, niets had kunnen doen aan het onrecht dat hij om zich heen zag. Maar dat weigerde hij. De boodschap die hij meegaf is: 'Soms valt het een generatie toe om geweldig te zijn, jullie kunnen deze generatie zijn.'

Creativiteit en de kunst van het dromen

Creativiteit zit in ons allemaal. We kunnen er een brug mee bouwen door verwondering, dromen en scheppende kracht toe te laten in ons dagelijks leven. Daarbij werkt dit ook verbindend. Het laat ons onbevangen naar de wereld kijken: de scheppende activiteit van een kunstenaar of artiest roept een gevoel op, een verbeelding.

September 21, 2021. Paleis Soestdijk

Building Bridges Connecting Worlds

'Als kunstenaar zoek ik vaak andere werkvelden op en merk ik dat kruisbestuiving van elkaars kennis, kunde en ideeën tot bijzondere resultaten kan leiden.' – Rogier Arents, kunstenaar

Onbevangen naar de wereld kijken. De scheppende activiteit van een kunstenaar of artiest roept een gevoel op, een verbeelding. Creativiteit is het omzetten van nieuwe ideeën vanuit verbeelding naar realiteit, en wordt gekenmerkt door het vermogen om de wereld op nieuwe manieren waar te nemen, verborgen patronen te vinden, verbanden te leggen tussen schijnbaar niet-gerelateerde fenomenen en oplossingen te genereren. Creativiteit omvat het luisteren naar je intuïtie en hiernaar te handelen door iets te creëren. Clifton Mahangoe: 'Ik creëer niet vanuit ego, het ontstaat, net als in de natuur.' Over zijn werk zegt de conceptueel kunstenaar: 'De zich herhalende patronen in het water brengen me in een meditatieve staat – een staat van leegte en stilte. Ik probeer dit effect te beantwoorden. Ik gebruik het als medium om mensen opnieuw verbinding te laten maken en het wonder van de natuur en de levensenergie te laten ervaren die door alles heen stroomt.'

Met zijn prachtige muziek en een aanstekelijke kwetsbaarheid en enthousiasme daagt Andre Heuvelman zijn toehoorders uit om op hun eigen podium te durven staan. 'En daar gaat het mij om. Het gaat over de impact van muziek op mensen, op verbinding, op de samenleving.' Vanuit de muziek is resonantie een basisgegeven. Resoneren betekent 'terugklinken, weerklinken, ook meetrillen'. Wat klinkt terug, wat weerklinkt, wat trilt mee? We kennen het van de piano: slaan we een toon aan, dan worden alle snaren die met de aangeslagen toon resoneren eveneens tot trilling gebracht. Alle snaren die de aangeslagen toon voelen en daarmee in harmonie zijn, zullen meetrillen. De noten kunnen hoger of lager zijn; zolang ze in resonantie zijn, trillen zij mee. Ook mensen kunnen in resonantie zijn. Vanuit co-creatie kunnen wij samen iets magisch tot stand brengen. Pieter Hemels zegt hierover: 'Het gaat over optimisme, volharding en de kunst van het dromen. We zijn hier om de wereld toekomstbestendig te maken. In een tijd van enorme verandering is het onze missie om een ander perspectief te creëren en te realiseren.'

De bedding en de tussenruimte

Met Building Bridges wordt een ruimte gecreëerd waar nieuwe dingen kunnen ontstaan. Niet gehinderd door hoe we het altijd doen, maar vanuit co-creatie en water – net als in de natuur – spontaan wil ontstaan. Zoals spelende kinderen, die samen een hutje of huisje maken door een kleed op de grond te leggen als bedding en een handdoek met enkele touwen vastmaken aan een boom als dak ter bescherming. 'De ruimte (de inter-esse) die in het hutje of het huisje (het kader) ontstaat gebruiken ze om te spelen, samen plezier te maken, te genieten, ieder

elkaar de ruimte te (leren) geven om samen iets nieuws te scheppen. Dat is wat wij ook doen', zegt mede-initiatiefnemer Carlijn Odijk.

Henk Oosterling schrijft hierover: 'Niet langer het hyperindividualisme dat in de consumptiemaatschappij als product deel uitmaakt van de markt, maar het besef van betrokkenheid waarbij we bereid zijn een zekere terughoudendheid aan de dag te leggen opdat ook anderen zich kunnen ontwikkelen. We zijn op een kruispunt in de geschiedenis aangekomen waarop we moeten erkennen dat alles met alles samenhangt: globaal. Door de snelheid en de complexiteit van onze communicatieprocessen komen relationele aspecten voor het voetlicht die vroeger onderbelicht bleven. We leven in het "tussen": vandaar inter-esse.' Inter-esse betekent vanuit het Latijn letterlijk '(er) tussen zijn'. Het gaat dus om ergens tussen zijn, temidden van iets zijn, ergens aan deelnemen. Er is zowel een kleed voor de bedding (het vrouwelijke; de aarde) als een kleed voor het dak (het mannelijke, de hemel) voor de bescherming nodig. Een bedding wordt ook ondersteund door waarden; feminiene waarden samen met masculiene, het is niet of-of, het is en-en.

Plezier en spelen

Deze bouwstenen zijn als een slinger van plezier met elkaar verbonden. Dat is net als met spelen: als we geen innerlijk plezier of een gezamenlijk plezier met elkaar ervaren, dan stoppen we ermee. Plezier is het cement. Als we geen plezier hebben in de uitdagingen waar we voor staan, gaan we die ook niet oplossen. Bij het bouwen is het tweeledig, je hebt én een goede fundering én een dak ter bescherming nodig. Eén van de verrassende bevindingen van een studie over vreugde, was dat vreugde en veerkracht twee kanten van dezelfde medaille zijn. De meest blijde mensen zijn veerkrachtig en de meest veerkrachtige mensen zijn blij. De basis van deze ontdekking komt voort uit een onderzoek van Barbara Fredrickson aan de Universiteit van Michigan. Ze ontdekte dat positieve emoties onze denkwijze verbreden, waardoor onze vaardigheden worden opgebouwd. Vreugde is een innerlijke positiviteit die verbonden is met hoop. Het is het gevoel dat alles goedkomt. Met vreugde hoeft je geen blij gezicht op te zetten. Je kunt blij zijn te midden van de moeilijkste situaties. Vreugde maakt ons veerkrachtig. Volgens Stuart Brown, oprichter National Institute for Play, is spel meer dan plezier; het is essentieel. Wat ons als mens eigen is, is dat we gemaakt zijn om gedurende ons leven te blijven spelen. De vraag die ik als mede-initiatiefnemer samen met Bas Jurrens, President van de Club van Rome NL, met datzelfde plezier en de verbeelding meegeef is: gebruik je je eigen complete systeem, wat

Over Daphne Laan

Daphne Laan (1976) is changemaker in hoofd en hart. Daphne is co-founder van The Board Whisperers en mede-initiatiefnemer van Building Bridges, samen met Nienke van Bezooijen, Carlijn Odijk, Asha Lalai en Femke Ouëndag. Ze wil de manier waarop we leiderschap 'zien en doen' veranderen. Na jarenlang gewerkt te hebben in de tech-wereld is zij als lead voor Women@Google het experiment aangegaan: wat gebeurt er als je in een zakelijke context je hart volgt en alleen de dingen doet die je leuk vindt? Een van haar drijfveren is om vrijheid in denken en doen te bevorderen.

FOTO: LYAN VAN FURTH

is echt, echt belangrijk? Wat zou er gebeuren als je van daaruit je ecosysteem opzet? Voor een wereld zoals die zou kunnen zijn. Doe en speel je mee? ●

Building Bridges vindt plaats op 21 september 2021 op Paleis Soestdijk. Jij kunt er live of online bij geselecteerde sprekers zijn. De aanloop naar het evenement start op 1 september met Online Peace Week. Wekelijks worden er interviews gehouden met bruggenbouwers die laten zien hoe zij het in de praktijk doen. Meld je aan via de website van *The Optimist* en houd onze nieuwsbrief, de Daily, in de gaten.

Meer informatie: www.theoptimist.nl/buildingbridges